

Előfizetési díjak:
 egész évre 4 frt, fél évre
 2 frt; községi jegyzőknél
 és tanítóknál egész évre
 3 frt.
Magán hirdetések díja:
 Háromszor hasábozott gar-
 mond sorért 5 kr; bélyeg-
 díj minden beiktatásért
 30 kr.
Hivatalos hirdetések díja:
 Egyszeri közlésért tekintet
 nélkül a szöveg nagysá-
 gára, bélyegdíjjal, nyugta-
 bélyeggel és támlappal
 együtt 3 frt.
Nyilttér soronként 30 kr.
 többszöri hirdetésnél ked-
 vezmények nyújthatnak.

SZILÁGY-SOMLYÓ

TÁRSADALMI HETILAP.

Megjelenik minden csütörtökön.

A lap szellemi részét illető
 levelek a szerkesztőséghez,
 pénz küldemények és hir-
 detések a kiadóhivatalhoz
 címezendők.

Kéziratok nem adatnak
 vissza.

Bérmentelen levelek csak
 ismert kéztől fogadhatnak el.

Dr. Schlauch Lőrincz.

Hetek óta élénk beszélgetés tárgya dr. Schlauch Lőrincz nagyméltóságának, Nagy-Várad nagyevü főpásztorának a Szilágyságban teendő hivatalos látogatása. Meleg érdeklődéssel foglalkozunk méltó fogadtatásának kérdésével, vallás és nemzetiség különbség nélkül. Szerény erőinket latba vetve óhajtjuk is megmutatni a magas vendég előtt, hogy Szilágy-Somlyó — bár életereje meg is van bénítva — oázis tud és akar is lenni azok számára, kik hazafias, terhes munkájuk közepett a szeretet melegét igénylik, hogy új erőt nyerjenek a kitartást kívánó munkára.

E szeretet melege lengi át társadalmi körünk minden rétegét. De örvend főleg a rom. katolikus hitközség közönsége, hogy évek hosszú sora után végre láthatja az egyházmege főpásztorát. Örvend a gyermek és felsérdült, hogy az egyház ünnepélyes szertartásai közt megerősítést nyer vallásában. Örvendünk mindannyian, mert dr. Schlauch Lőrincz tiszteltjük városunk falai között.

S hogy ez öröm, e lelkesedés méltán nagy, még ha rossz akaróink volnának is, azoknak is el kellene némulniok. Hiszen ki érdemelne meg részünkről manapság az ünneplést inkább, mint a nagylelkű tudós főpap. Elhagyatottságban magunk gyenge erejére vagyunk utalva, senkitől sem támogatva küzdünk a létért; s mikor már-már reményeink utolsó szálai is mint ködfoszlányok eltűnnek, jótévő anyalként a Gondviselés küldi nekünk Nagy-Várad kegyes szivü püspökét, hogy ha mindenünk veszendőben volna is, megmentse a legfőbbet: a gyermekek nevelés-oktatását, hogy „el ne vesszen a nép tudomány nélkül.”

Igen, Nagy-Várad lelkes püspöke, a ki minket soha nem ismert, a legnagyobb szeretetet gyakorolja velünk, megmenti számunkra azt a tanintézetet, melynek élete visszaadásáért hiába könyörögtünk minden forum előtt; vissza

adja a szülő lelkébe a száműzött reményt, hogy gyermekét önfelügyelete előtt nevelheti fel: biztosítja egy városnak s egy nagy vidéknek kulturáját, hogy ne legyen az elzárva sem gazdag, sem szegény előtt, de nyitva álljon minden vallásfelekezetnek, hogy a haza onnan értelmes, becsületes polgárokat nyerjen. Biztosítja ezt előlegesen adott érdemeink nélkül, nemesak nagy-várad püspöksége idejére, de minden időre, míg a nagy-várad püspökség fenn fog állani.

Oly magasatos, oly igazi és önzetlen szeretetről tanuskodik e tény, hogy ennek kifejezésére szavakat találni nem lehet, gyarló a toll annak méltó esetelésére. Ez örökbecsű s a késő unokákra is kiható gondviselészerű jótéményért csak halát rebeghetajunk a kegyes főpaprak.

Ámde nemesak ezért van nekünk okunk magas vendégünkért lelkesedni. Megérdemli azt tőlünk s bárkitől is számos jeles tulajdonaiért. Kiemelkedőleg nagy mint főpap, s meg van áldva azon kitűnő tulajdonokkal, mik egy püspöknek igazi diszei. Fekölt szellemű; mélyen vallásos, de nem elfogult; nemesen érző; a legfelsőbb körökben is fel a trónig, tiszteletet és bizalmat keltő. Leereszkedő, nyájas mindenki vel szemben s az evangéliumi szeretettel segít ott, hol szükség jelentkezik. Az alsó papságnak valódi atyja; közlékeny, meghallgatja ügyeit, élénken s beható részletességgel tudakozódik s megismerkedik az eléje terjesztett dolgokkal s mély bölcsesége mindig megtalálja az ösvényt a kérdés megoldásához.

Ha a haza sorsáról határoz a törvényhozás, nemesak ott van, de mindig nagyon nyomós s a dolgok mélyére ható filozófiájával kettévágja a gordiusi csomót.

Ha cultura érdekeiről van szó: ott van a legjobbak és legtekintélyesebbek sorában is az elsők között.

A humanismus, az emberszeretet fényes példaképe, ki nem riad vissza tündöklő láng-

elméjének gyöngyeit, nemes szive s érzelme adta gondolatait úgy, mint anyagi javait is áldozatul hozni.

Hogy munkássága bámulatosabb-e, mint rendkívüli sokoldalúsága, azt nagyon nehéz volna eldönteni.

Itt a magyar cultura érdekében látjuk mint elnököt, teljes erejével, a nemzetiségi aspirációk kiegyeztetésén fáradozni s hatalmas szónoklatával lebilincselni s lelkesedésre gyújtani.

Ott egy tudományos intézet, egy akadémia tudósai és fejlődő ifju nemzedéke előtt elragadó ékesszólással győzi meg hallgatóit arról, hogy a tudománynak a vallással karöltve kell járnia, ha célt tévesztene nem akar.

Majd a „Szent László társulat” gyűlésein hinti szét szívet melegítő s észet meggyőző érveit. Majd ott látjuk a szerencsétlen rabszolgák ügyében fáradozni s a humanismusra felhívni nem egy országot, hanem egész Európa figyelmét. Itt a polyklinikán, amott a templomokban bámulatos szívóssággal napról-napra egyházi functiót végezve szónokol, fölemelkedve a műveltség sphaerájába s leszállva a közönséges gondolkozásu emberek gondolkörébe, de soha sem tévesztve szem előtt a csint, a kerededséget, melyeknél fogva valamennyi beszéde a szónoklat remekei között áll.

Ennyi kiváló tulajdonsággal s mély tudománnyal felékesített férfiú méltán megérdemli, hogy a trón és haza minél nagyobb tért adjon magas röptü szellemének s nemes lelke érzelmeinek megvalósítására, megérdemli, hogy tisztelettel hajoljon meg előtte mindenki, a ki becsülni tudja az embert, kinek szíve minden dobbanása hazájáé.

De lássuk most röviden magas vendégünk élettrajzát.

Schlauch Lőrincz született 1824. évi március hó 27-én Uj-Aradon, jó módu szülőktől. Középiskolai tanulmányait Aradon a minorita rendiek s Szegeden a kegyes-rendiek vezetése alatt kitűnő sikerrel végezte. Hajlamát s szelid

TÁRCZA.

Nem vétek . . .

Nem vétek a szerelem,
 Hogyha igaz, tiszta,
 Ha tüzet epedő vágy
 Hívja, bújja szítja;
 Nem vétek a szerelem,
 Hogyha csókja édes
 S az ölelés lázában
 Egész lelked érez!
 Nem vétek az sohasem,
 A mig van szent álma
 És a mennyet keresi
 — Nem az égbe szállva: —
 Itt, a föld porába! . . .

Ám, de vétek igazán,
 Hogyha hazug, álnok,
 Ha lelked nem szomjazza,
 Mint az imádságot,
 Ha csak úgy kapkods az azon,
 Mint fösvény a kincsen,
 Ha véredben tüze ég —
 De melege nincsen,
 Ha csak ajkad mondja azt,
 Hogy a szíved érez
 S nem tudsz oda forradni
 Egy aranyos lényhez —
 Egy szent, drága névhez! . . .

A szerelem napja . . .

A szerelem napja
 — Arany sugarával —
 Melegíti szívem
 S tölti be varázsszal;
 Égi fényt derít rám
 S akármire járok:
 Mennysországnak nézem
 E poros világot! . . .

Boér Miklós.

Előszó egy beszélyhez.

(Emlékezés Bihari Kálmánra.)

Ma egy levél jött a kezemhez. Nem ismeretlen kézvonásokkal már előttem. Egy bánatos fiatal özvegy, egy kedves író társam és barátom neje küldte, kinek betűit vigasztaló levelemre intézett válaszából ismerem.

A fiatal özvegy író férjének irodalmi hagyatékából küld egy kis vidám beszélyt e lapok részére, melyhez munkatársul őt az én szerkesztői működésem csatolta.

Egy író, ki műveiben saját szíve és elméje világában élő alakokat tárt élénk, ki lelkének vidám, majd borongós égébe bepillantani annyiszor engedett: nem lehet ismeretlen olvasói előtt. És Bihari Kálmán mindegyikéből juttatott e lapok olvasóinak. Jó ízű, pajkos, de mindig intelligens főre valló humor, melyek a mosolyt nem erőszakolták, hanem önkéntelenül csalták az olvasó ajkaira; a borongós bánat, mely pessimismusba soha sem sülyedt, de mindannyiszor az őszinte fájdalom, vagy részvét érzetét költötték fel bennünk, mert egy mélyen érző

költői lélekből fakadtak; classicus egyszerűség, keresztetlen styl: ezek jellemző vonásai az elhunyt író egyéniségének.

Le styl c'est l'homme.

Nála ez a mondás igaznak bizonyult.

Egyszerű, minden modorosság nélküli, mély kedélyű őszinte ember volt, ki sohse hazudott még talán hitelezőinek sem.

Talán éppen ez volt oka, hogy szép tehetsége mellett egy kis város tanári állásánál feljebb kapaszkodni nem tudott. Vagy hogy beteljesült rajta: „a költő és sors-harag egy anyaméhből született.”

Nem kutatom, nem tudom.

De annyit mondhatok, hogy ez ifju ember, ki erőteljes férfi korában szállott a sirba, agyában és szívében a költészet egész kincs bányáját vitte a sirhant alá.

Panaszkodnak, hogy a magyar Parnassus oly szegény kimagasló alakokban. Nem mondok újat, csak ismétlem a mit előttem sokan, legközelebb pedig Neményi Ambrus mondott, hogy a vidék annyi kenyerért lóto-futó, szerénységben elrejtőző, vagy a bölcs kritika által már az első kísérletnél keményen ledorongolt apró írói között sok nagy tehetség csirájában vész el, vagy az életküzdelem, a félreismerés s az ebből eredő bátortalanlás téríti el tulajdonképeni hivatásától.

Bihari egyik tipikus alakja volt azon íróknak, kik a vidéken élve, sohase vágnak a főváros fényes légkörébe; szépen megéri a kevéssel a mi adatott, egész héten dolgoznak a kenyerért, küzdenek apró célokért s az írói tollat csak vasárnap délután veszik kezükbe, hogy hevenyében papírra vessenek egy apró tárcát valamelyik lap részére; de az eszük ágában sincs, hogy egy nagyobb szabású irodalmi munkát megkísértsenek, mert az —

lelkületének sugallatát követve, a csanád-egyházmegyei papnövendékek sorába vétette fel magát. Lonovics, Csanád-egyházmegye akkori jeles püspöke, a kitűnő bizonyítványu ifjút a pesti központi papnövendébe küldte — hova tudvalevőleg a legjelesebb tehetségű növendékpapokat küldik fel az egyházmegye püspökei.

Irodalmi munkásságának első mezeje a papnövendé magyar iskolája volt. 1847. év április 3-án áldozópappá szenteltetett s Nagy-Szent-Miklóson elfoglalta első segédlelkései állomását, hol jogi tanulmányoknak szentelte szabad idejét s három év lefolyása alatt a pesti egyetemen mint magán uton készült, nemcsak a vizsgálatot állotta ki igen szép eredménnyel, hanem az egyházjogból és a jogbölcseletről a szigorlatokat is letette s egyház-jogtudorává avattartott.

A következő 1851-ik évben már a csanádi papnövendében találjuk, hol előbb a dogmatikai, majd a következő évben már az egyház-jogtani katedrán tartott 7 évig előadásokat. 7 év után gyengélkedő egészsége miatt megvált a tanszéktől s 1859. évben mercezifalvi plebánossá nevezetett ki, hol a Lo-Presti és Eszterházy családok körében igen kellemes napokat töltött. 4 év múlva esperes és gyarmathai plebános lett, hol művelődés-történeti tanulmányokkal foglalta el szabad idejét. Kiválóbb tanulmányai Buckle, Lecky és Draper voltak.

Mint esperes-plebánost 1869. és 1870-ben autonomikus követté választották. Első, nagy hatást keltő beszédét a Muzeum dísztermében tartotta. A kath. autonómiát szervező nagy gyűlésben a 27-es bizottságba választották, hol felszólalásait kiváló figyelemre méltatták. Az 1871-ben tartott nagy gyűlésben némelyek ultramontanizmussal vádolták, mire mindig mosolyogva mondá: „A kik e szót használják, maguk sem tudják, hogy voltaképen mit értsenek alatta.”

Mig egész lelkesedéssel munkálkodott egyházi ügyekben, a közügyek iránt sem volt közönyös. Mint Gyarmath község részéről megválasztott temesmegyei bizottsági tag, gyakran tartott tárgyilagos és meggyőző érvű jeles beszédeket, melyek közül különösen kitűnik a megye újjászervezése tárgyában tartott beszéde.

1872. június hó 27-én igtatták be a csanádi püspök alapítványi utolsó kanonoki stálumba. Innen szólította fel a hercegprímás a budai vártemplomban szent. István napján tartandó beszédre, melyen br. Eötvös akkori cultusminister is jelen volt. A hazaszeretettől lángoló remek szónoki beszéd nagy feltűnést keltett s a napi sajtó a ragyogó szónok nevét országsszerte hirdette. Ujabb alapja lett ezzel megvetve magasabb állásra hivatottságának. Alig pihente ki a lelkeszkedéssel járó fáradalmakat,

ugy hiszik — merénylet volna a professionatus írók ellen. Hisz olyan sok a könyv, olyan olcsó és ugy sem veszi senki sem!

Egyetlen nagyobb szabású dolgozatáról tudok. Egy népszámlálási pályázott száz aranyért. Meg is dícsérték; elő is adták volna; de ő meggondolta a dolgot — ismeretlenül akarva maradni, visszavonta darabját. Talán jól is tette! Hisz a szinpad oly kényes talaj azoknak, kik a kulissák mögött nem ismerősök!

Az elbeszélő irodalom vesztett Bihariban sokat, nagyot.

Azok az apró-cseprő dolgok, vagy beszélékek, melyek előkelő fővárosi lapokban nagy időközökben napvilágot láttak tőle, csak oda vetett scizzek voltak, mit a festőművész hevenyében két-három ecsetvonással vásznára vet. Agyában a tervek egész legiója volt kiforratlan, feldolgozatlan. Azokat el is vitte magával, vagy özvegye őrzi most vázlataiban. A kenyérkereset, a naponkénti bosszuság, a kicsinyes társadalmi surlódások, melyek egy kis városban untalan folynak s melyek a köznapi embert éltetik, de az érzékeny költői kedélyt fölzaklatják, összezúzzák: sohse engedtek neki annyi időt, hogy egy nagyobb, művésziileg kidolgozott munkát nyújtson olvasóinak és az irodalomnak. Ennek panaszos leírása és a sorok közt is olvasható rezignációja vonul végig majd minden hozzám intézett s különösen betegsége alatt irt utolsó levelén, melyben a szegény író még hosszú tevékeny éveket ígér magának, hosszabb szabadságidőről álmodozik, mert már — ugy hiszi — javulófélben van s hozzá teszi: „Majd megmutatja a tavaszt!”

... Igen, a tavasz meghozta neki a hosszú szabadságot; sirjára özvegyének és a kis árvának bőven ömlő könyeit és virágait a sötét sirgöröngyök fölé. Szegény író, ugy is egész életeden tövisek borított utadat, legalább sirodon neveljen virágot a kegyelet!

Hogy elszorul a szivem, ha ez utolsó levelét

s alig élhetett a tudományoknak, esőndben s minden más gondtól menten, már 1873-ban ő Felsége kegye b. e. Biró László szatmári püspök halála után a megüresedett püspöki székre helyezte. Ez időtől fogva sokkal tágabb tere nyílt lángelmejének s nemes lelkének kincseit értékesíteni a haza s az emberiség érdekében s 15 évi szatmári püspöksége alatt sok szegény egyház és iskola köszöni virágzását s biztos jövőjének megalapítását.

1886. év december elején elhalálozván Ipolyi Arnold Nagy-Várad tudós püspöke, helyébe közhelyesséssel Szatmár nagytudományu s érdemekben gazdag püspökét nevezte ki a királyi kegy. S mióta új püspöki székét elfoglalta, élete szakadatlan láncolata a csaknem emberfeletti munkásságnak, mely a vallás, tudomány, humanizmus és a magasabb politika terén oszlik meg.

Csak pár nap választ el bennünket a pilanattól, midőn magas vendégünket színről színre látván, üdvözölhetjük s hogy ez üdvözlésünk őszinte és meleg lesz, arról a főpásztor kedvesen fog meggyőződni s remes szívének jól eső érzés lesz látni, hogy a különböző vallásfelekezetek egyek a jobban, egyek az érdemek tisztelésében, nemesen éreznek azon főpap iránt, ki míg áldást osztva jó hűvei közé, hozza magával az egész városra és vidékre jótékonyan ható szeretetét.

Legyen körünkben üdvözölve s kísérvé minden nemes tetteért az Ég áldása,

Csak Alajos.

Különfélék.

* **Szeméiyi hír.** Megyénk főispánja, mélt. Weselényi Miklós báró Algya Miklós titkárával kedden d. u. városunkba érkezett; este megnevezte a Prielle Kornélia utólrhetetlen kedvességű Szidóniáját a „Buborékok”-ban, s tegnap hivatalos ügyben már tovább is utazott.

* **Dr. Schlauch Lőrinc** váradai püspök ő nméltóságának elfogadására az előkészületek a fáradhatatlan polgármester elnöklete alatt minden irányban folynak.

* **Sz Prielle Kornélia,** a nemzeti színház kitűnő művésznője vasárnap déli 12 órakor érkezett városunkba. Fogadtatása impozáns és igazán lelkes volt. A műkedvelő társulat tagjain kívül még nagy számú közönség gyűlt egybe fogadtatására. Midőn a vonat a pályaudvarra berobogott és a megnyerő külsejű művésznőt a közönség megpillantotta, lelkes éljenzésben tört ki. A nagy művésznő oly viruló színben van, hogy 50 esztendei pályafutás nem látszik meg rajta. A műkedvelő társulat nevében csinos beszéddel üdvözölte Ruszka István a kedves vendéget, egyszersmind gyönyörű virágcsokrot is nyújtott át nékie. A színtársulat megbízásából pár szó kíséretében Rajz Ödönnek nyújtott át egy virágcsokrot. A nagy művésznőt kellemesen lepte meg a lelkes fogadtatás, arcán és gyönyörű szemeiben

az igaz meghatottság tükröződőtt vissza. A pályaudvarról — hosszú kocsiór — által kísérvé — vendéglői lakására hajtatott. Isten hozta városunkba a magyar nemzeti művészet felkent papnőjét, érezze magát városunkban jól. Legyen üdvözölve általunk is a szív egész melegével. Hétfőn a „47-ik cikkben”, kedden a „Buborékok”-ban lépett fel a művésznő mindig zsufolt házak előtt. Színházi rovatunkban bővebben méltatjuk sikereit, itten csak azt óhajtuk jelezni, hogy már 10-12 nappal ezelőtt minden hely lefoglalva volt a vendégzsereplése mellett színrekerülő 3 előadásra. A mi közönségünk, mely a színelőadások iránt — főleg az utóbbi időben — megmagyarázhatlan közönnnyel viseltetett, valóságos harc és háborút folytatott most a jegyekért, napokkal ezelőtt már mindenütt a nagy művésznőről beszéltek, szóval valóságos „Prielle kultusz” uralg városunkban. Ma fejezi be vendégzsereplését a nagy művésznő, ki a „Csacska nők”-ben lép fel itten utoljára. Holnap Zilahra utazik.

* **Városi képviselők választása.** A városi képviselők választása e hó 11-én Somogyi Kálmán választási elnök vezetése mellett, nagy érdekeltséggel és példás rendben a következő eredménnyel folyt le. Az „alszégi” választó kerületben rendes tagokul megválasztottak: Klein Ferenc 121, Gáncsey Lukács 120, Bölöni Sándor 117, Telegdy Márton 115, Bikfalvi András 115, póttagnak: Kiss Pál 115, — a „felszégi” választó kerületben rendes tagokul: Barbolovics Alimp 205, id. Szabó Ferenc 174, Schönstein Ferenc 174, Halmágyi miklós 166, Gyurkó József 166, Márkus Gusztáv 164, Lázár Ödön 163, — póttagnak Némethy Zsigmond 169, Lacay József 167 szavazattal. Az alszégi választó kerületben beadatott összesen 180, a felszégi választó kerületben pedig 211 szavazat. Választás után a megválasztott képviselők és mások barátságos vacsorára gyűltek össze a város vendéglőjében, hol felették köszöntővé a városi polgármester választási elnök, s a megválasztott képviselők.

* **Kraszna szintén** lelkesen fogja fogadni e hó 23-án Schlauch Lőrinc ő nméltóságát. E kis, de élénk nagyközség mindent megtesz, a mi az ünnepeket emelheti. A községgel karöltve a hitközség diadalkapukat állittat, banderiumot szervez. stb. A fogadtatási programm következő: 1) A közigazgatási hatóság élén Nagy Domokos főszolgabíróval a püspököt a járás szélén, Varsolcon fogadják üdvözlő beszéddel; innen a menet vonul Krasznára, hol a község szélén a jegyző üdvözlő. Benn a községben a hídfőnél levő diadalkapunál Lengyel István üdvözlő a hitközség nevében; innen ő nméltósága a piactéren felállított díszes sátorba vonul, hol a szükséges öltözködést végezvén, a templomba megy. A bérnálás kiszolgáltatása után a plebánián fogadja a tiszteléseket. A plebánián diszebed.

* **Májusi időjárásunk** eddigelé a lehető legkedvezőbb, a mit csak gazda és gazdasszony kívánhat. A fagyos szentek is az idén mint imádásra méltó szentek jelentek meg, hozva magukkal áldásos napfényt, (igaz, hogy egy pár percig tartó jeget is, de nem ártalmast) és aranyokat érő esőt, mely elmosta a port, megáztatta a forró áprilisi napok alatt csaknem kopogó keményre száradt földet, a buján növő vetést, mérsékelte a forróságot, ugy, hogy csupa halzsam volt utána künn a szabadban a levegő. Persze, hátra van még Orbán, ő is kritikus nap. Deres szakállal szokott megjelenni. Hanem az idén hihetőleg ő is megbecsüli magát.

Az egy forintos állampapírok, melyeket 1882 január 1-én becsatoltak ki, már csak f. évi június 30-ig lesznek forgalomban.

olvasom, melyben hű felesége kitartó ápolásáért hálálkodik s a kis fiucska előhaladásán örvend. Az iskolában még csak 8—9 bötüt tanultak s az öklöm kis gyerek egyszer csak azzal lepi meg a tanár apát, hogy olvas szépen. Holmi képes könyvek alól syllabizálgatva tanul meg olvasni a kis ember. Ayja fia.

Mintha látnám a vézna, sápadt arcu apát, a mint köhögve, nagy erőfeszítéssel felül ágyában s a gyermek eleven arcán, nagy fehér homlokán végig huzza reszkető kezét s visszahanyatlik erőtlennül.

— Majd . . . majd, ha a tavasz jön!

És elmereng . . . Hosszu, küzdelmes, sivár életében, mely a folytonos munka és életküzdelemnél egyebet nem nyújtott, mint magaslik ki előtte üdítő oázsként egy pár hóból álló hosszabb szabadságidő, midőn nem zavarja már az iskola órára hívó csengője, nyugodtan pihenhet, dolgozhatik; elmélkedve szép lelke és agya virágaiból eleven koszorút fon . . . a kis családdal most már háborithatlan enyehelhet . . . Mi szép tavasz is lesz az!

Most már szabad.

Lelke magasan csapong fenn.

Az alvó gyermek, ha felmosolyg ágyában, az ő álmait szövi tovább. Ha virgonc szökdécseléssel mély ároknak rohan, az ő keze tartóztatja vissza.

De a mindennapi kenyér s a ruha helyett, melyet a virgonc gyermek a bozótton összetép, az új már nem az ő szerető gondoskodásából telik ki.

A hátra maradt özvegy aggódó gondoskodása szerzi azt nagy gondnal, gyötrellemmel, de panasz nélkül.

Mivelt, gyöngéd lelkek tiétek a szenvedés legnagyobb terhe, tiétek a fájdalom egész összessége: mert ti leroskadtok inkább, mintsem panaszojlatok.

De hisz mi panasza is lehet egy író özvegyének?

Gazdag örökség a mi reá vár, mert megosztva

mindenkinek jut belőle. Ilyen hagyatékként maradt Bihari Kálmánra is egy kötet beszély, melyet a beteg író még utolsó óráiban is összeszedni készült. E kötet most az özvegy által kiadva közelébb jelen meg az irodalmi piacon. Címe: „Igazságok az életből.”

A kik e kötetet megrendelik, az elhunyt író halhatatlan részéhez jutnak. A nemes kedély annak tükör darabjaiban mosolyg majd feléjük szeliden, vidáman, mint a derült ég, mely nem sejteti a vihart, azt a vihart, mely villámaival egy csapásra töri át a büszke csert, alatta sértetlenül hagyva a mosolygó ibolyát.

Ez irodalmi hagyatéknak a kötetbe föl nem vett egyik aprósága az, mely ez előszót tollamra adta. Koránsem tulajdonított írója különösebb becset neki, ez mutatja, hogy sehol kiadva nem lett; de ez apróság is igazat fog nekem adni abban, hogy ugy tárgya, mint compositiója egy kedves modoru, hivatott írora vall, ki oly szerény hangjában, hogy bármily csekélység legyen az, a mit nyújt, elégedetten tesszük le kezünkől elolvasott művét.

Hamvai Sándor.

A tarackosi pedagógus.

Nem tudom, igazán megtörtént-e? — ugy mondom el, a mint hallottam.

A tarackosi pusztá nagyságos Rubintkövi Lázár ur tulajdona, a ki Magyar vármegye első virilise, és visszavonulván a gyapju-üzletből, tevékenységét a közügyeknek szenteli; lelkes barátja minden szépnek és nemesnek, kivált ha költségébe nem kerül.

A pusztá jó távol esik minden emberlakta helytől. Mikor a pásztorgyerek felkapaszkodik a Messzelátó halomra, ugyan meg kell erőltetni a szemét, hogy észrevegye egyik-másik szomszéd falu tornyát, melyet, mint valami vékony nádszálat, rin-

* **Közgyűlés.** A sz.-somlyói jótékony nőegylet f. hó 18-án d. u. 3 órakor a városház taudóstermében tartja évi rendes közgyűlését. Ezen közgyűlés tisztújítással is lévén egybekötve, népesnek ígérkezik. A nőegylet tagjainak figyelmét e helyen is felhívjuk a közgyűlésen leendő megjelenésre.

* **Értesítés.** A zilahi m. kir. állami tanítóképezdében az ideai tanítóképesítő vizsgálat a folyó évi június hó 24. és következő napjain fog megtartatni. Vizsgálati és oklevéldíj fejében intézeti növendékek 11 frtot, idegenek 21 frtot tartoznak a vizsgálat megkezdése előtt lefizetni. A vizsgálatra becsátás iránti folyamodványok az illetékes kir. tanfelügyelői hivatalok útján június 11-ig küldendőek be alulírottához. Zilah, 1890. május 1. Faluvégi Albert, kép. igazgató.

* **Tanügy.** Megyénk tanítótestületének sz.-somlyói járásköre folyó hó 6-án Kémer községében gyűlést tartott. Járáskörünk e szélső pontján csak fele részben jelentek meg a rendes tagok, mind a mellett e gyűlés tárgyainak fontossága s a nevezett község értelmiségének meleg érdeklődése következtében, egyike volt a legsikerültebb kör gyűléseinknek. A tárgysorozatból megemlítendő Veress Miklós kémeri tanító kísérleti tanítása a természetrajz köréből. A tanítást a megejtett bírálat teljesen sikerültnak nyilvánította. Ezt követte Bene Ambrus ippi községi iskolai tanítónak értekezése a gyümölcsfák ápolásáról s azok nyeléséről. A kiváló szakértelemről tanusokló értekezést a jkór kellő figyelemre méltatta s azon óhajának adott kifejezést, hogy vajha minél gyakrabban részesülhetne ehhez hasonló szak- és időszéri értekezések meghallgatásában. Fölkéri előadót, hogy találjon utat és módot jövőre obbeli szakismereteit gyakorlatilag is bemutatni kartársainak. Indítvány folytán elhatározta a jkór, hogy gyűlései tárgysorozatába ezután egyes paedagogiai kérdések megvitatását is fölveszi. Elhatározat folytán a közlelbbi gyűlésre két ilyenmü tételt azonal ki is tűzött, melyek egyike az iskolai mulasztások igazolására, másik pedig a tisztaságerzet fokozására vonatkozik. Lehangelőleg hatott a jkór tagjaira Tótós Jánosnak abbeli jelentése, hogy tanítéletünk központi bizottsága a tagsági díjakból a körünket illető %-ot többszöri kérés dacára sem utalta ki, minek következtében a jkór a magára vállalt anyagi kötelezettségeinek eleget nem tehet, miért is több oldalról beperesítésnek van kitéve. Több aprólékos keblü ügy elintézése után a jkór tisztikarának leköszönése folytán az új tisztikart alakította meg; megválasztattak titkos szavazás útján elnöknek Bogdán István, — alelnöknek Péntek József, — könyvtárnoknak és pénztárnoknak Némethy Zsigmond sz.-somlyói, — jegyzőnek pedig Szabó Sándor bülgézdí községi iskolai tanítók. Adja Isten, hogy az új tisztikar, az erők egyesítése s a testületi szellem ápolása által felelhessen meg a benne helyezett és általa is nagyrabecsült bizalomnak! Még csak egyet kívánunk megemlíteni. Ez pedig azon elismerés, melylyel minden nemes érzelmü s a népnevelés előhaladását szívében viselő ember tartozik a többek között Kémer községének is azon anyagi áldozatáért, melyet az utóbbi évek alatt a tanügynek hozott, új és szép községi iskolájának fölépítése s nagy részben rendbehozatala által. Reméljük, hogy a mi hiányzik még, t. i. az iskola fölszerelésének kiegészítése, a tanítók pontosabb díjazása ügyében, e község t. előjárósága minden lehetőt el fog követni. Ugy legyen. Egy jelen volt tanító.

* **Krasznán** e hó 13-án délután 2 órakor nagy jégeses volt, tisztán eső nélkül. Hogy minő kárt, e perczen még meg nem mondható; Krasznáról Récsé és M. Ketzél felé vonult.

* **Kegyeleles** emléket állítottat Laitner Zsigmond krasznai gyógyszerész, cognac gyáros és neje a róm.

gat ide s tova a délibáb. Itt él, távol minden erkölcsrontó civilizációtól, paradicsomi egyszerűségben egy harminc majoros, bérés és dohányos, többnyire megáldva nagyszámu családdal, mert hiszen a jó gondviselés úgy szokta azt beosztani, hogy a kinek kevés jutott a földi javakból, annál bővebben részesüljön az apai örömekben. Az ifju nemzedék felnő, mint a vadvirág az árokszálen; megedzi a friss szél, eső, zivatar, — annyival is inkább, mert gyenge termetöket nem rontják holmi iskolázással; — egyéb „tulterhelés“ nem fenyegeti őket, legfeljebb ha mértéktelenül élvezik a kádarcsparti kőénybokrok fanyar gyümölcseit.

Egyetlen intelligens ember a pusztán egy fiatal ispán, a ki egyébiránt nem panaszkodhatik az unalomról, a mennyiben elég vesződsége van a pusztá nyakas magyarjaival, s miután hajnaltól estig mindenféle változatokban elszámálhatta az egész hierarchiát, örvend, ha unatkozás helyett egy jóízűt alhatik.

Azonban nagyságos Basaréthy Nepomuk János urat, a vármegye buzgó tanfelügyelőjét, igen bántotta a tarackosi tankötelesek elhagyatott állapota. A székvárosi kaszinóban gyakran találkozott Rubintkövy urral s el-elmondogatta neki, mennyire emberbaráti és hazafias köteleességet fog teljesíteni, ha egy pusztai iskolát állít.

Miután erősen hangsúlyozta, hogy a magas kormány különös figyelemmel van az olyan lelkes férfiak iránt, a kik a közjó terén áldozatkészségüket mutatják s nem késik az ilyeneket legmagasabb helyen illő kitüntetésre ajánlani. Hiszen az volt lelkének legtitkosabb, legédesebb álma, hogy valami rendjelt, vagy királyi tanácsosságot nyerhessen. A vagyon meg volt, most már a rang után epekedett.

Csak hogy az az áldozatkészség olyan sokba kerül.

(Vége. köv.)

cath. templomba. Tavaly elhunyt egyetlen gyermekök emlékére, egy gyönyörű olajfestményü képet készítették. A kép keretben függ a templomban. Nem is tehettek volna szebben; nemesebben a vigasztalhatatlan szülők, mint hogy annak ajánlák föl fájdalomokat, kinek magának is hét tör járát szívét.

Tasnád város és a tasnádi járás több községe a szarvasmarhák közt járványszerileg kiütött száj és körmfajás miatt zár alá helyzetetett, s Tasnádon a heti piac is betiltatott.

* **Perecsen** községének a sok igen jó időjárás után nagyon szomorú napja volt f. hó 18-ika. Délután fél két órakor, alig egy pár villám és dörgés után apró dara kezdett hullani, mely úgy sokaságban, mint nagy gebl emberek is csak egyre emlékeznek. A jég galamb, majd, tyuktojás nagyságba hullott, s oly nagy mennyiségben, hogy egy pár óra lefolyása után lapáttal lehegett hányni az utcán; minden kerti vetemény földig leverve pöszmöté, veres szőlő, alma, körte ágastól hevertek a földön; akácza virága terítette az utcákat; a fák, mint száraz kórok állanak. A házakról leverte a zsindelet és cserepet. Az apró baromfiakat megölte, sőt nyájbeli apróbb sertések is lettek a jég áldozatai. Az ablakok üvegtábláit beverte. — A csapás igen lesújtó, vigasztalásul szolgál azonban az, hogy a nép vetését, mely igen szép reményre jogosított, még eddig megimélte ezen borzasztó csapástól. A vihar Kraszna felől Perecsen felett Szécsnek húzódtott, és ez utóbbi községnek, szépnek ígérkező szőlő termését és vetését is megsemmisítette.

Szinészet.

Csütörtökön, május 8-án, „Két kandidátus“ cím alatt egy vigjáték és Müllernck kedves zenéjü operettje a „Szerelmi varázssal“ került színre győfén látogatott ház előtt. A vigjátékban Hevesy, Rajz, Nagy Mihályné és Réthy derekasan megállották helyüket. Az ezt követő operettheben Demény Viktória és Bessenyei, előbbi gyönyörű énekével, ez pedig jóízü humorával sürü tapsokat arattik. Rajcsányiról is dicsérettel emlékezhetünk meg, úgy látszik operettheben inkább otthon van.

Szombaton a Rajz-pár jutalomjátékául „Egy katoná története“ adatott közepes számu község előtt. Rajz mint Renó János xcellált ez estén. — Megkapó hévvel, igazi drámai erővel ábrázolta az ártatlanul elítélt gályarabot. Gyermekétől való búcsúzásokor, majd Adriennével való találkozásában művészileg kidolgozott szerepet mutatott be. Érzelmesszavaltával gyakran könyeket csalt ki a község szeméből. Rajzné naiv szerepében kedves volt. Nagy Paula szépen átgondolt játéka és hévveljes deklamációjá teljes dicsérettel érdemel. A jutalmazottak, különösen Rajz Ödönt megérdemelt sürü tapsokkal jutalmazta a község.

Vasárnap, május 11-én Gaál József kitünő bohóza „A peleskei notárius“ került színre gyenge előadásban, kicsiny község előtt.

Hétfőn megváltozott a színház látkepe. Már hét órakor nagy mozgás volt a néző téren és mikor a csengettyű az előadás kezdetét jelezte, városunk és a vidék legintelligensebb községe zsufölásig megtölté színházunkat. A várva várt vendég, az országos hírű páratlan művésznőnek, Prielle Kornéliának első felépteül „A 47-ik cikk“ került színre. A harmadik jelenetben lépett először, vagy jobban mondva közel 50 év óta újból — községünk elé. Lelkes, alig-alig szünni akaró tapsvihar és virág fogadta a csábító Cora megjelenését. A műkedvelő társulat nevében dr. Ajtay Endre pompás virágcsokrot nyújtott át a művésznőnek, széles kék selyem szalagján a felirattal:

A szilágy somlyói műkedvelő-társulat

Prielle Kornéliának

1890. május 12.

Pár pillanatig szemünk e még mindig üde ifjui alakot nézte csak, mohón szívtuk magunkba édes beszédének minden szavát, a szem, a szív, az agy, egész lényünk áthatott volt beszédének kellemes zengzetével. Corát, a bosszuálló creolnőt játszotta. Hivatottabb toll is gyenge az ő művészetét kellőleg méltatni, gyengeségünk érzetében nem is vállalkozunk sysyphusi munkára. Ha van a művészetben tökéletesség, ugy ennek legnagyobb fokán áll ő, ha színművészet és az élet, természetesség és játék valaha összhangba hozhatók voltak, ugy a családásig hü alakítás az ő remek Corája. A szilaj, bosszuálló, hiuságáért mindent, még szerelmét is feláldozó nő ugy állott előttünk, a mint azt a művészet zenythjére drámai alkotás remeke emelni képes és mégis oly közel hozzánk, ugy beférközött mindenki szívébe, mint a mily ellenállhatlan erővel szerepének minden szavát a szívekben viszhangoztatni képes művésznőink legkiválóbbika Prielle Kornélia. Szavában báj, mozdulataiban elegancia, játékaiban igazi plascicitás, alakításában a művészet ellenállhatlan ereje, a szerep felfogásában egészen sajátos eredetiség, mindenben harmónia, mindez megközelítőleg sem elegendő művészete jellemzéséül. Nem az eszközökről, mi csak játékának óriási hatásáról írhatunk. Hol bosszuja kielégítését keresi ott az erejének öntudatában levő nő tyáni erővel küzd, akadályokat nem ismer, szenvedélye ésbontó, de egyszersmind lebilincselő. Erej kidagadoznak, homlokán dac, szemében villám honol. Szellem, a test phisikai ereje láthatólag együttesen küzd, keble boszutól dagadoz, minden izma öntudatos működésben van, szava hidegen metsző, mint a tördőfés, tartásában zsarnoki gög, a bosszuállítás eszméje megtestesítve és ebben összhangba van hozva művészet poétikussága az élet realismusával.

Hol fájdalma legégetőbb, ott legplasztikusabb, lepragyogóbb játéka. — Játékának titka a hatásban van, a hatás titka pedig játékában. Nem keresi a hatást, hiszen minden szava, minden mozdulata csupa természetesség és keresetlenül éri el éppen az óriási hatást. — Nem színész, nem művész áll előttünk a színpadon, a szűk vászonnfalak között az

élet harcrai vivatnak, emberi szenvedély uralg; rombolása, dulása agyunkat, szívünket tölti be, szabadulánk, de a művészet va rázsereje lebilincselve tart. — Itt jellem, organum és játék egy egészszé olvad egybe és a művész mesteri keze a költő színtelen alakjainak életet ad. A természetet megszépíteni nem lehet, mert ez egymaga már természetellenes volna, de Prielle Kornélia művészi alakítása jobban kidomborítva, ragyogóbb világitásban, megkapóbban, több becsősséggel tárja elénk a valóságot, mint az a külvilágban van. — A bosszuálló Cora megremegtet, megfélemlit mindenkit, de Prielle művészete oly intenzív hatást kelt, hogy ez alól szabadulni lehetetlen.

A község majd minden jelenetét sürün megtapsolta. A 2. felvonás kerti jelenetében Györgygyel való párbeszéde alakításának egyik kimagasló pontja éppen ugy mint a 3-ik felvonás 3-ik jelenetében szerelmi vallomása és csábítása. Mintha hallanók a folyam moráját, a madarak csiesergő énekét, mintha látnók a kert ezerszínü virágát, a levegő balzsammal telített, a csillagos ég milliárdnyi fénye mellett, minden — minden csak szerelemről beszél. E felvonás záró jelenetében fénypontját éri el játéka. Midőn György az „örült“ szót szemébe vágja, a hatalmas nő szemünk láttára erejében megtörik. A tufeszített agy rendszere rohamosan bomlásnak indul, a szemekben a kihívó tűz helyét félemleres, üvegesedett tekintet váltja fel, az ajak, a kéznek minden ujjá görcsösen rángatódzik, a térdek megcsuklanak, a test elvesztí ruganyos tartását, a megörülés processusa izenként, de rohamosan, a község szeméi előtt következik be és játszódik le. — Az agy megbomlásának e folyama alatt írja meg levelét az államügyészhez, írásközben elfeledi György lakásának címét, ama pár pillanatig meg gondolatában erőszakos kezekkel kutat, elhagyni készülő emlékezőteteségét még egy parányi időre megállítja, e jelenet lejátszása, az a hang, az a görcsös mozdulat, az a szemjáték sohase vész ki annak emlékből ki őt ez estén látta. Sikere óriási volt, olyan tapsvihar tört ki e jelenet után, milyent színházunkban nem hallottunk soha. Az előadáson különben is meglátszott a művésznő fáradhatlan keze és szerencsés tapintata, csak sajnálni tudtuk, hogy Rajz nem érvénysíthette kellemes hangját, makacs rekedtsége nagyon zavarólag hatott. Rajzné szerepét Nagy Paula jobban betöltötte volna.

Irodalom.

— **Előfizetési felhívás.** Azon meleg érdeklődés, mely boldogult férjem Bihari Kálmán irodalmi működése iránt a t. olvasó község részéről nyilvánult, bátorított fel engem arra, hogy hátrahagyott beszöveit és tárcacikkeit összegyűjtem és sajtó alá rendezzem. E dolgozatokból egy kötet fogja elhagyni a sajtót folyó hó június végével, a melyre előfizetést nyitok, felkérve a n. e. község szives figyelmét és pártfogását. A 10. iv tartalommal megjelenő könyv címe: „Igazságok az életből“ lesz, melyhez az előszót Rákosi Jenő ur hírneves írónk volt szives elvállalni. A mű a „Debreceni Ellenőr“ könyvkiadó vállalatában fog megjelenni, a mely vállalat ismert jó neve kezeskedik annak díszes kiállításáról. Előfizetési ára 1 frt, diszkötésben 1 frt 80 kr. Hajdu-Szoboszló, 1890. március 30. Bihari Kálmán. — Ez előfizetési felhívást midőn olvasóink figyelmébe ajánljuk, s meleg pártfogásukat felhívjuk, magunk iránt is kötelességet teljesítünk. Bihari Kálmán lapunkba nem egy szép tárcát, beszölyt közölt, de a melyek már régebben külön kötetben láttak napvilágot s így e kötetbe újdonság lesz olvasóinkra nézve. Hosszas ajánlgatás helyett utalunk lapunk mai tárcájára, melyben Bihari Kálmán irodalmi egyénisége röviden vázolva van. Egy kötet ára 1 frt, diszkötésben 1 frt 80 kr. Kérjük ez összeget akár szerkesztőségünkben Szentimrei István társszerkesztő, akár Hulinka Sándor ur címére (főkapitány Szilágy-Somlyón.) küldeni, — a kötet pontos kézbesítéséért felelősséget vállalnak. Szerk.

— **Mikszáth munkáinak fizetes kiadásából Révai testvérek kiadóhivatala** (Budapest, IV. váci u. utca 1. sz.) megküldte nekünk a 20. és 21. füzeteket. Az előbbiben a „Pipacsok a buzában“ címü beszölygyűjtemény befejezését, az utóbbiban a „Tavaszi rügyek“ címü novalla-cyklus első 3 ivét kaptuk, a gyűjtemény tehát egy újabb kötettel szaporodott és megkezdődött immár az 5 ik kötet is. Mikszáthról nem kell a már elmondotokat ismételnünk, mert aki eddig megjelent ép oly jól tudja mint mi, hogy e művekben csak az elragadóan élvezetes előadás a közös tulajdonság, míg a mindenek felett jellemző eredetiség jóformán minden egyes elbeszélésben más-más oldalról nyilvánul. Akár az egyes füzetekre, akár egy negyed vagy félvre is a kiadóhivatal közvetlenül elfogadja az az előfizetéseket.

— Az „Ország-Világ“, e legnagyobb és legszebb magyar képes és szép irodalmi lap, mely Benedek Elek gondos szerkesztésében évről-évre nagyobb kedveltségnek és elterjedésnek örvend, az újévvél fennállásának tizennegyedik évfolyamába lépett. Sokkal szebb mult áll e lap mögött, sem hogy hangzatos programra volna szüksége. Az „Ország-Világ“ rendes tartalma: egy eredeti és egy forlított regény, több novella, tárcza, ismeretterjesztő közlemények, élet- és ezimen egy gondosan szerkesztett rovat, melyben számos divatkép, divatlevél, háztartási, kertészeti teendők s egyéb nőket érdeklő apróságok vannak közölve. Ez év kezdetén két regény közlése kezdődött meg. Abonyi Árpád-tól, e kiváló fiatal írótól: „A rajongók“, egy irodalmi pályázaton megdicsőert regény, s mellette a magyar származásu Groller Baduin „Új élet“ címü szép regénye. Ez utóbbi az negyedben véget érőv, utána Black William a híres angol regényírótól van regény. „A thueli hecregkissasszony“, mely ugy meséjének érdekessége mint hecregkissasszony, a mely ugy meséjének érdekessége mint költői szépségei által méltó az „Ország-Világ“ előkelő közönségéhez. Az „Ország-Világ“ a mellett, egyetlen lap, mely műmellékleteket ad előfizetőink, még az előfizetésnél is nyújt kedvezményeket. Nevezetesen „Budapesti Hírlap“ és az „Egyetértés“ e közkedveltségű politikai lapok előfizetői 10 frt 8 frtért rendelhetik meg; nemkülönbén 8 frtért fizethetnek rá elő a tanítók és tanítónők is. Igen érdekes a nagy gondnal szerkesztett

talány-rovat is, s a megfejtők közt minden héten kisor-soltatik egy becses könyv, eredeti rajz vagy zenemű. Mutatványszámok kívánatra ingyen küldetnek. Előfizetési ára egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr, egy hira 85 kr, egyes szám 20 kr. Az előfizetési pénzek — legcélszerűbben postautalványon — a kiadóhivatalba (Budapest, kecskeméti-utca 6. szám) küldendők.

— A „Divat-Salon“ divatunk és szépirodalmunknak e három éves közlönye minden újabb számával élénk bizonyítékát adja annak, hogy nemcsak legjelesebb íróinkat tudja zászlaja alá csoportosítani, hanem hivatásának magaslatán állva, az ízlést nemesítve, az érzelmeket és lelket művelve hivatva van fölélegessé tenni nálunk a külföldi e fajta vállalatokat, mert ugy művészi, mint tartalom szempontjából kiállja az összehasonlítást a legkitünőbb külföldi divatlapokkal. Az előttünk fekvő díszes kiállítás legújabb — május 1-én megjelent — számnak következő változatos és érdekes tartalma: Párisi divattudósítás, sétaruha himzés, sel, házi öltözék frakkderékkel, lakodalmi öltözékek, kalapminták, menyasszonyi ruha, köpenyek, fekete csipke ruha, divatos kézimunkák, monogrammok, stb. stb., mind képekkel és leírással. A szépirodalmi részben szintén érdekes tartalmat találunk. Így „Bálban“ című költeményt Szabó Endrétől, „Klasszikus földön“ című elbeszélést Hevesi Józseftől. Aztán következik „A nyakkendő“ Szabóné Nogáll Jankától, „Nők a világban“ gróf Dessewffy Aurélné arcképével, „Vigasztalóm te vagy“, költ. Lévaivól, „Szerelem és nyelvtan“ Mark Twaintől, Zempléni Irma fordításában. Budapesti élet, egymás között. Kérdések és feleletek zárják be a tartalmat, melyet a legmelegebben ajánlunk érdekföldő közönségünk figyelmébe. Előfizetési ára egy évre 6 frt. Kiadóhivatal Budapest, IV. Gizellátér 1. szám.

— Kiss Józsefnek most már széles körökben elterjedt szépirodalmi és társadalmi hetilapja „A Hét“ számról-számrá mind jobban megközelíti azt a magas ideált, melyet kitünő szerkesztője tűzött ki. Jót, sokat változtatást nyújtani a művelt olvasóközönségnek ez a cél az új számban tökéletesen el van érve. Tíz-nél több önálló dolgozatot foglal magában a legutóbbi szám, mely cikkeinek specialitására nézve is kiváló. Jókai szép meséje, a róla írott érdekes közlemény, a budapesti tanuló-kisasszonyokról elárult finom és jellemző karakterképek, a Bárony István vadász-saison cikke a szerelmes fajdkakasról, Keszler József szingazdag képe a virágokról és a virágkiállításról: nemcsak olvasmányoknak kitünők, de művészi értékre is becsesek. A tartalom többi részéből kiemeljük: a Szalay Fruzina meg a Sebesi Jób bájos költeményeit, Henry Greville megkapó elbeszélését, a hétről és a színházról írott eleven krónikát, a Hegyessi Mariról szóló ügyes karcolatot, Szatmári Mórnak alapos dolgozatát a munkás kérdéssről, a bő irodalmi rovatot. A címlapot a legszebb magyar színésznő, a K. Hegyessi Mari arcképe díszíti. „A Hét“ előfizetési ára egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr. — Előfizetési pénzek „A Hét“ kiadóhivatalába Magyar Tudományos Akadémia-palota Budapestén, küldendők.

CSARNOK.

Borsszemek.

— Erotikus aforizmák. —

Polluxtól.

A szépség papírpénz, melynek csak addig van értéke, míg meg van hozzá az érc-alap: az ifjúság.

*

A ki soha sem tudott barátot szerezni: nősüljön meg és bizonyos lehet benne, hogy lesz — házi barátja.

*

A csók a szerelem volapük nyelve.

*

Ha egy nő és egy férfi nagyon jó lábon állanak, tarthatsz tőle, hogy — bukás lesz a vége.

*

Három szükséges rossz van a világon: a nő, a nő, a nő.

*

Ha Jézus keresztet hordott, meg volt legalább az a vigasztalása, hogy más rakta rá; manapság hány ember hord keresztet, a ki maga választotta a feleségét?

*

Sok nő borsot törni sem tud — csak a férje orra alá.

*

Kertet öntözni hétköznapokon is kevés nő szokott, de az udvarlóikat — úgy látom — ünnepnap is szívesen megöntözik.

*

Feltámadni? — ménts Isten! . . . Mi lenne abból a szerencsétlen emberből, a ki elég ostoba volt hogy 3—4-szer nősüljön életében?

*

Négy feleség és négy anyós, az nyolcszoros 10 egyiptomi csapás.

*

Sok istentagadó elmondja a „Hiszek Egyet“, hogy — megcsal a feleségem.

*

Mert a nő azt hiszi, azért fele-sége a férjének, hogy aközt és házi barátja közt — megfelezzék kegyeit.

*

Ezért aztán feleséget venni, sohasem egészség.

*

Pedig minden nő türelmes, — mikor erényeit sorolják föl előtte.

*

Vallásos is a nő, mert nemcsak az Urban hisz, de hisz az összes uraknak, a kik suttogva beszélnek rózsás fülei mellett.

*

Bátor is a nő, mert nem félve a következményektől — szarvakat merészel rakni férje homlokára.

*

Es jó is a nő — legalább valakihez. Hiszen mindenkinek csak nem tehet eleget, azt pedig önzés kívánni a férjtől, hogy épen hozzá legyen jó.

*

Mégis azt mondják, hogy rosszak a nők! Ragalom. A ki így vélekedik, nem ismeri a nőket, bizonyosan sohasem volt még — házi barát.

*

Én boldog házaspárt csak egyet ismertem: a férj süket volt, a nő meg vak és néma.

H I R D E T É S E K.

Hirdetmény.

Egy öt osztályos tornácos kőalappal, egy osztály alatt pincével — eszerépfedéllel ellátott papilak építése Szilágy-Sámson ev. ref. egyház községében elhatároztatván, felhivatnak az épi-

tésre vállalkozni óhajtok, hogy május 27-ig a sámsoni papilaknál kitett építkezési tervrajzot megtekinteni s a fent jelzett napon mint árlejtési határidőn megjelenni, vagy írásbeli ajánlatukat megtenni szíveskedjenek.

Kelt Sz.-Sámson, 1890. május 5.

Bántó K. L. Mihály,
számadó gondnok.

Van szerencsém tisztelettel tudatni, hogy már 10 év óta fennálló üzletemhez a neutitseni, weiskircheni, bécsi és honi kész

fa- és vasbutor raktárt rendeztem be,

illetve erre belföldi és külföldi elsőrendű butorgyárosoktól képviselőseget Szilágy megye és vidékére vettem át, midőn erről van szerencsam tudatni, szívesen meghívom a T. vevő közönséget, szükség esetén rendelményeit nálam megtenni. Butorszövetek garniturokhoz legnagyobb választékú minta colectióim vannak rendelkezésre; elvállalok szilárd munkával ellátott butorokra berendezéseket, háló, ebédlő és szalon szobákhoz, kávéházak, nyaralók, fiúrdók. stbre.

Az árukat direkt első forrásból, a gyárból küldetem meg kívánság szerint, vagy helybeli raktáramból vehetők át; a fizetések megegyezések mellett hitelidőre, vagy részlet lefizetés mellett is történhetnek. Kézpénzfizetésnél pénztári engedményt nyújtok, mely vétel összegétől függ: vidéki vagy távolabbi városokra a minta colectióit szívesen beküldöm, valamint költségkiszámítással is szolgálok; kívánság esetén megbízottamat a minta colectió bemutatása végett s költségkiszámítás megtételére szívesen küldöm; megjegyzem, hogy butor behúzó kelméket legdivatosabb Jute, rips, gobelin, selyem, arany szövés, bársony, plüsch és zsenillenbe méter számra is szolgálok és ebből egy nagy minta colectióval rendelkezem.

A butorok kiállítása ugy minőségben, mint művészi kivitelben kifogástalan s azok jószágáért a gyárosaim régi jó hírneve, nagy kiviteli képessége garantíroz s nemcsak versenyképes olcsóbb árak, mint sok nagyvárosi, de a munka művészi kiállítása és tartósága felülmúlja ezeket. Megjegyzem továbbá, hogy ugy olcsóság tekintetében, mint művészi és masszív kiállításra nézve felülmúl sok nagyvárosi butorgyárosok készítményeit, és azon nagy előnye van a tisztelt megrendelőknek, hogy minden egyes darab butorokról személyes meggyőződést szerezhet anélkül, hogy erre előleget is adna. Gyárosaim nem hirdetik magukat, de szükségük sincs rá, mert gyárosaim csakis kereskedők által képviseltetik magukat. — Nádbutorokról és székekről, valamint zongora, cimbalom, vas pénzszekrények és varrógépekről külön gyári árak.

Vaspénztárak 50 frttól feljebb, varrógépek 24 frttól feljebb, zongorák 280 frttól feljebb, — nádszékek 2—10 frtig, — garnitúrák 60—700 frtig, — pulitíros siffon darabja 20—150 frtig, — pulitíros ágyak darabja 10—75 frtig, — pulitíros kredenc darabja 20—175 frtig, — pulitíros mosdó asztal darabja 15—75 frtig, — consol tükör márvánnyal, darabja 20—240 frtig, — író asztal darabja 10—120 frtig és még magasabb árak mellett is, ében fából, gyöngyház, elefántesont vagy más értékesebb berakásokkal és művészi faragványokkal.

Szíves megrendelésüket kérve, — ajánlom magamat, tisztelettel:

F Á B R Y J Ó Z S E F,

városház- és színházzal szemben Szilágy-Somlyón.

Egy félszázad óta hírneves és elismert teljesen ártalmatlan szépitő gyógyszer, mely fiatal, üde színt kölcsönöz, az arcbőrt minden kiütésektől óvja.

Egyedül valódi dr. Schihuvsky-féle *arckenőcs*, *mosdóvíz*, *szappan*, gyors és kitünő hatásának bizonyult be szeplő, májfolt és minden bőrkiütések ellen.

Postai szétküldés naponta az ország minden részébe szállíttatik. — Egy nagy tégely valódi 75 kr, egy kis tégely 40 kr, egy darab szappan 60 kr. — Raktár FÁBRY JÓZSEF divat áru és illatszerek üzletében Szilágy-Somlyón, városház és színházzal szemben.

12—12